

De fora vindran...

La presència d'estrangers amb dret a vot augmenta considerablement en les eleccions municipals. Ja tenen un pes relativament important al País Valencià i les Illes.

El proper 27 de maig els Països Catalans celebren les eleccions municipals, i també les autonòmiques al País Valencià i a les Illes Balears. En aquest dos últims territoris l'evolució del cens mostra un increment molt superior al cas català. En efecte, mentre que el cens municipal del Principat únicament ha augmentat un 0,8% en els últims quatre anys, a les Illes i al País Valencià ho ha fet en un 3,3%. Per altra banda, els censos autonòmics valencià i balear també s'han incrementat força entre 2003 i 2007: un 2,5% i un 2%, respectivament. Més enllà de la progressió dels censos, la gran novetat l'aporta la presència d'un important nombre d'estrangers residents –de la Unió Europea i Noruega– que s'han inscrit per votar a les municipals, i que poden ser políticament importants en alguns municipis on han adquirit un pes relatiu considerable.

El cens d'estrangers a les municipals. El cens electoral dels Països Catalans convocat a les urnes municipals el 27 de maig és de quasi 9,65 milions de ciutadans. Inclosos els estrangers de la Unió Europea i Noruega que s'han inscrit per poder votar. El 2003 era de 9,47 milions. L'augment, doncs, és de l'1,9%. Si es compara amb el creixement del mateix cens a la resta de l'estat espanyol, un 2%, el nostre increment és gairebé idèntic. Aparentment, doncs, els Països Catalans no presenten cap particularitat. Tanmateix, si s'observa amb detall, es pot veure que hi ha un desequilibri clar entre Espanya i els nostres països en el pes dels estrangers amb dret a vot en les eleccions municipals. Mentre que a Espanya representen un 0,6% del cens municipal, als Països Catalans sumen

quasi un 1,6%. Gairebé el triple, en termes relatius. En nombres absoluts, més de 150.000 s'han inscrit per votar als ajuntaments dels Països Catalans, enfront dels 167.000 que han expressat la voluntat d'elegir regidors i alcaldes a Espanya. És a dir, que a casa nostra tenim gairebé el mateix nombre d'aquests electors que a l'estat espanyol, tot i que el nostre cens és bastant inferior. A pesar que aquests electors pesen encara molt poc en el conjunt del cens, el seu efecte polític pot ser determinant en alguns casos (vegeu els requadres que hi fan referència), ja que en determinats municipis representen percentatges prou considerables sobre el cens local i, si voten en massa, poden inclinar les majories polítiques en un sentit o un altre. Val a dir que la llei els obliga a inscriure's per poder votar i, per tant, cal suposar que els inscrits tenen voluntat d'exercir el seu dret al sufragi.

Per territoris, a Catalunya el vot estranger té poca incidència sobre el total censat per a les eleccions municipals, ja que tan sols representa el 0,8%. En canvi, a les Illes i al País Valencià és un 2,5% en els dos casos. El fenomen és degut a la forta immigració residencial que durant els últims anys –de fet, prop d'una dècada– s'ha establert en els dos territoris. Es tracta de ciutadans estrangers amb bastants anys de residència i que es consideren amb prou grau d'arrelament –si més no administratiu– per inscriure's al cens. No són tots els empadronats, ni de bon tros. Únicament són, cal repetir-ho, els que sembla que tenen la intenció de votar, perquè si no s'interessessin per les eleccions, simplement no s'inscriurien al cens. En els últims quatre anys, al País Valencià s'ha passat de 41.290 estrangers amb dret de vot als 86.794 d'enguany: un increment del 110%. A Balears, de 12.499 a 18.208, un 45,6%. I al Principat, de 24.446 a 46.173, un 88,8%: una progressió molt gran, però, com s'ha dit abans, amb poc impacte sobre el total del cens.

Si s'observen les nacionalitats majoritàries, es veu el pes enorme que tenen alemanys i britànics a les Illes Balears, ja que només aquests dos grups representen gairebé el 60% del total dels estrangers censats. Al País Valencià la preponderància clara correspon als britànics, que són quasi el 42% del total, i si se'ls afegeix la segona colònia en

Formentera, el cens balear més petit i decisiu

El Parlament de les Illes Balears el formen 59 diputats. Les circumscripcions electorals autonòmiques són cada una de les illes: Mallorca elegix 33 escons, Menorca 13, Eivissa 12 i Formentera 1. L'escó formenterer sol ser determinant per definir la majoria política balear. Així va passar el 1999, quan l'esquerra insular (la Coordinadora d'Organitzacions Progressistes) assolí aquest escó i es pogué formar el Pacte de Progrés

(PSOE, PSM, EU-Verds i UM) en totes les Illes. I així mateix ocorregué el 2003, quan el PP guanyà la majoria absoluta amb el mínim, 30 diputats, gràcies a l'escó decisiu del seu aliat a l'illa –el PP no es presenta amb les seves sigles–: l'Agrupació Independent Popular de Formentera (AIPF).

El diputat de Formentera cau de la banda progressista o conservadora per molt pocs vots, com que el cens electoral de l'illa és molt migrat. Tot i que la participació és alta (el 68,3% tant el 2003 com el 1999), el nombre absolut de vots vàlids és baix: 2.764 el 1999 i 3.040 el 2003. I la diferència per la qual s'emporta el diputat la candidatura guanyadora és mínima:

importància, l'alemanya (12,2%), i la tercera, la romanesa (el 15%), les tres fan el 69% del cens d'estrangers. A Catalunya són els francesos els més nombrosos, 8.342, seguits d'italians, 9.414, alemanys, 6.643, romanesos, 6.783, i alemanys, 6.643; les cinc nacionalitats sumen el 78,2% del total.

La "nova ciutat" balear. L'augment del cens electoral municipal illenc entre 2003 i 2007 és de 22.826 electors. Talment com si una ciutat hagués aparegut del no-res en només quatre anys. Aquest increment no és uniforme. Es concentra en molt pocs municipis. Dels 67 municipis que hi ha a Balears, només vuit ja sumen el 70,8% del creixement absolut.

L'augment del cens electoral municipal és degut a diverses causes. En primer lloc, a l'entrada en el cens dels nous votants autòctons, els que han arribat als divuit anys durant el període entre eleccions. En segon, per la immigració espanyola. En tercer, per la immigració d'estrangers nacionalitzats (o que gaudeixen de doble nacionalitat en els casos que l'estat té convenis en virtut dels quals poden votar aquí). I en quart lloc, l'existència de votants estrangers de la Unió Europea i Noruega que s'han inscrit per votar al municipi balear on resideixen.

Aquest últim tipus de vot pot ser important en les eleccions municipals en alguns indrets de les Illes. Els casos

353 fa vuit anys en favor de l'esquerra i 342 en fa quatre en favor de la dreta. Pocs vots, però que poden valer el Govern.

Amb vista d'aquestes dades, és bo d'imaginar la importància enorme que adquireix la més petita de les Illes en les eleccions autonòmiques a Balears. Tanta que el 1999 va ser objecte del famós escàndol conegut com el cas Formentera. A una setmana de les urnes, el *Diario de Mallorca* publicà que el Govern balear i el PP –aleshores governava Jaume Matas en la seva primera presidència (1996-1999)– havien muntat un operatiu per censar a l'illa un reduït però potencialment determinant nombre d'electors (74 en

total) que eren descendents d'illencs residents a l'Argentina. Segons la informació, el PP pretenia obtenir tots aquest vots i que li donessin el diputat. Aquell cas acabà als tribunals, sense que finalment els jutges hagien trobat cap prova per inculpar els dirigents del PP, amb Matas al capdavant, que l'oposició acusà d'organitzar l'alteració del cens electoral formenterer.

Enguany el cens autonòmic a Formentera és de 5.095 autòctons més 176 electors residents a l'estranger. Són 631 electors nous en relació amb el nombre de fa quatre anys, un 13,5% d'augment, mentre que el total balear només incrementa un 2,5%. Val a dir que entre 1999 i 2003 també augmen-

tà força: 421 votants potencials, el 10%. És curiós observar aquesta progressió del cens local d'ençà que els progressistes es feren amb el diputat decisiu. Cal tenir en compte que en els últims vuit anys s'ha inflat en 1.052 electors, un 25,5%.

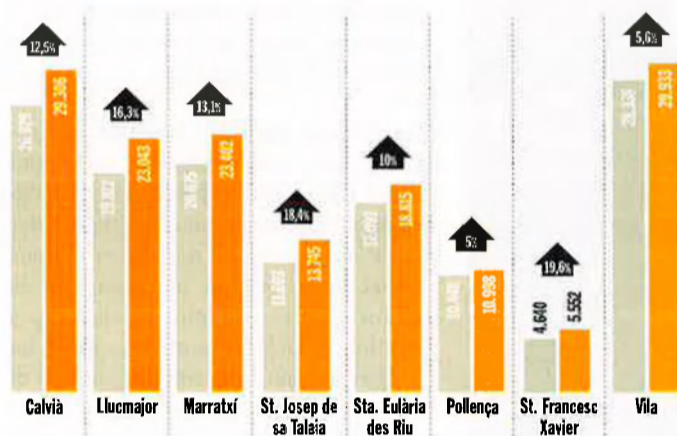
Amb la participació tinguda en cada una de les dues últimes eleccions (68,3%), cal suposar que hi haurà al voltant d'uns 700 votants nous respecte de l'última vegada que l'esquerra assolí el diputat. Tenint en compte la minsa diferència per la qual es resol l'escó, aquest espectacular increment del vot a Formentera pot ser clau a l'hora de veure cap a on va l'escó més preuat de Balears.

Cens electoral balear

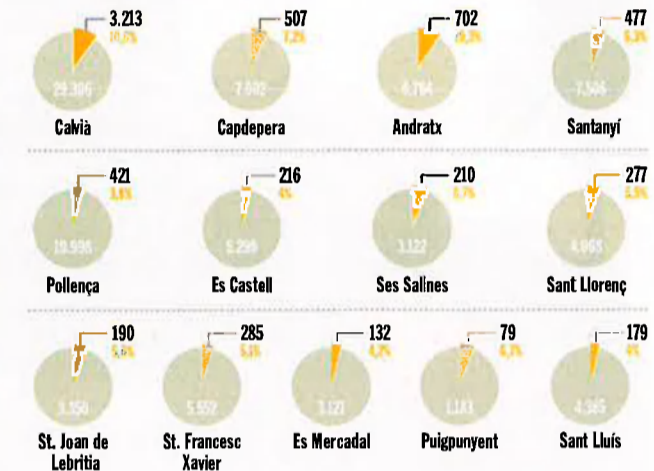
■ CREIXEMENT DEL CENS ELECTORAL

Increment del nombre d'electors de 2003 a 2007

■ ELECTORS D'ALTRES PAÏSOS

Nombre total d'electors i electors estrangers

més significatius corresponen a tretze municipis. En tots aquests municipis, els estrangers censats poden ser importants a l'hora de formar les majories consistorials que més tard triaran els alcaldes. Sempre que, naturalment, votin. Cal tenir en compte, quant a aquest fet, que si estan censats és perquè abans s'hi han inscrit, la qual cosa implica si més no la voluntat de votar. Els que així ho han fet són una minoria del total d'estrangers de la UE i Noruega empadronats a les Illes: dels quasi 70.000 que viuen a les Illes, només 18.208 s'han inscrit al cens electoral, és a dir, el 26%. En efecte, és una minoria. Tanmateix, no és una quantitat menyspreable. Sobretot perquè en alguns pobles –com per exemple els rics municipis de Calvià i Andratx– poden ser determinants.

El sol i la platja estimulen el vot estranger. Els percentatges més elevats d'estrangers amb dret a vot de tot Catalunya es troben a la zona costanera, sobretot a la de les comarques gironines. En algunes poblacions, sobretot de l'Empordà, es registren uns percentatges d'estrangers amb permís de residència procedents de la Unió Europea i de Noruega, els únics estrangers que tenen dret a vot en aquestes eleccions, molt superiors a la mitjana catalana. Si bé a Catalunya hi ha un total de 46.173 ciutadans comunitaris que s'han censat per poder votar, cosa que suposa un

0,86% del total d'electors, hi ha pobles de l'Empordà que registren índexs superiors al 10%. Aquest és el cas, per exemple, de Castelló d'Empúries, amb un 12,7% de residents comunitaris inscrits al cens electoral, o bé els municipis de Pals, amb un 10,7%, i el de Torredes, amb un 10%. L'exemple més paradigmàtic, tanmateix, és el de Palau Saverdera, un petit poble de l'Alt Empordà, molt proper al cap de Creus, on hi ha censats 963 electors, 186 dels quals, és a dir, un 19,3%, són originaris de la Unió Europea. Com a dada destacable, cal afegir també que aquestes dues darreres poblacions han experimentat un increment dels estrangers presents al cens electoral de set punts

percentuals respecte a les municipals del 2003. Altres poblacions destacables són Roses, amb 725 electors estrangers, cosa que representa un 6,7% del total, Santa Cristina d'Aro, amb 173, és a dir, un 5,7% i l'Escala, amb 362 estrangers censats, també un 5,7% del total. Pel que fa a la demarcació de Barcelona, un fenomen semblant es dona a Sitges, on 682 electors, un 3,8% d'un total de 17.816, són comunitaris. També a Tarragona val la pena destacar l'Ametlla de Mar, amb un 7,7%, i Salou, amb un 4,8%. A les Terres de l'Ebre, més allunyats de la costa, hi ha Ginestar i el Perelló, petits pobles amb uns pocs milers d'habitants que registren un percentatge del 10,7% i el 9,7%

El vot "immigrat" a Balears

Quants immigrants estrangers de fora de la UE i Noruega que estan empadronats són votants potencials en les eleccions municipals i autonòmiques? Pel que fa a les Illes Balears, el *Diario de Mallorca* publicà el passat 18 de febrer una interessant informació sobre l'augment espectacular de les "nacionalitzacions". És a dir, d'estrangers que han passat a tenir la condició de ciutadans de ple dret de l'estat espanyol i que, per tant, si volen, tindran opció de votar el proper 27 maig.

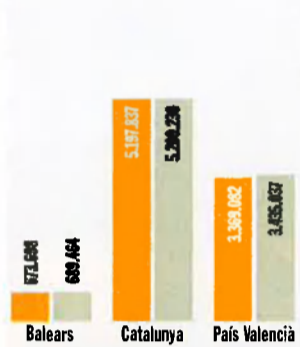
Segons les dades ofertes pel rotatiu citat, en els sis registres civils de les Illes es viu d'ençà el 2002 un increment constant de peticions de processos de "nacionalització". El 2000 hi hagué 918 peticions, per 1.120 el 2001, 1.828 el 2002, 2.833 el 2003, 3.542 el 2004, 4.280 el 2005 i 3.887 el 2006. Si agrupem els anys 2002-2006, que corresponen al període electoral actual, en total han demanat la "nacionalització" 16.370 estrangers. Segons el *Diario de Mallorca*, que cita com a font el jutge encarregat del registre de Palma, el 90% de les peticions es reso-

Cens electoral dels Països Catalans

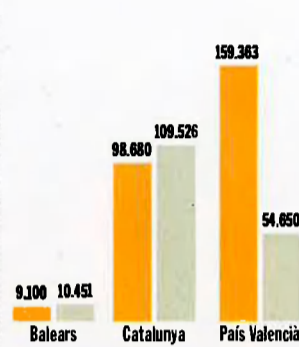
2003
2007

EVOLUCIÓ DE LA COMPOSICIO

RESIDENTS

RESIDENTS A L'ESTRANGER

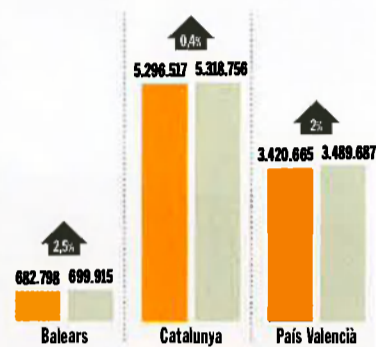

ESTRANGERS DE LA UE I NORUEGA
RESIDENTS ALS
TERRITORIS RESPECTIUS

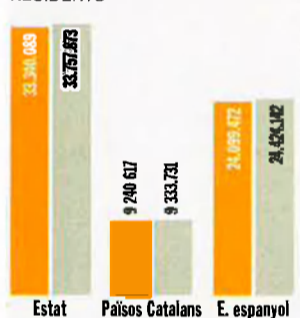
EVOLUCIO

AUTONÒMIC

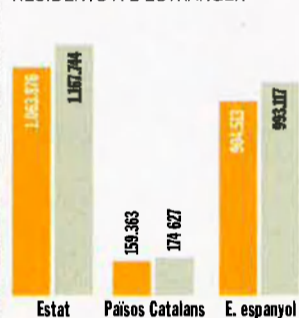

COMPARACIO

RESIDENTS

RESIDENTS A L'ESTRANGER

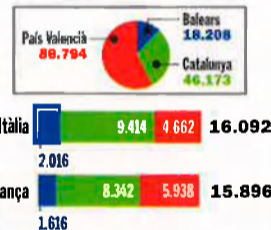
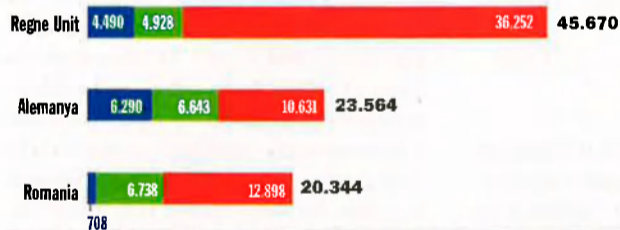
ESTRANGERS DE LA UE I NORUEGA
RESIDENTS ALS
TERRITORIS RESPECTIUS

MUNICIPAL

PRINCIPALS NACIONALITATS DELS ESTRANGERS INSCRITS AL CENS MUNICIPAL

Font: Institut Nacional d'Estadística / Oficina del Cens Electoral / EL TEMPS

len favorablement. Això vol dir, per tant, que uns 14.733 estrangers han aconseguit ser considerats espanyols a tots els efectes jurídics, administratius i polítics i, en conseqüència, podran votar als ajuntaments, als consells insulars i al Parlament de les Illes el 27 de maig. La qual cosa significa que són el 2% del cens electoral municipal i el 2,1% dels electors autonòmics. Molt pocs, si es considera el pes demogràfic que té en general la immigració: gairebé el 17% de la població balear empadronada. Tanmateix, segons com vagin les eleccions de renyides, si aquests vots s'efectuessin en realitat, podrien tenir molta importància. Per raons òbvies que no cal explicar és molt improbable que aquests ciutadans atorguin la seva confiança a partits nacionalistes. És lògic pensar que si voten ho faran a favor del PP o el PSOE. Per altra banda, com que les Balears són quatre circumscripcions electorals petites –una cada illa– i la diferència necessària perquè el PP obtingui o no majoria absoluta sol ser poca (l'ha obtinguda per si sol el 1995 i 2003 i coalitzat amb UM el 1991), la bossa del vot "immigrant" pot condicionar fort ferm el resultat final. No és estrany, doncs, que els partits grans se'l disputin.

respectivament d'estrangers comunitaris censats; un percentatge que en ambdós casos ha augmentat més de vuit punts respecte les municipals del 2003.

De la ciutat al camp. La publicació del cens definitiu amb vista a les eleccions municipals del proper 27 de maig confirma, al País Valencià, una sorprenent tendència que ha pres embranzida d'uns pocs mesos ençà i que camina en sentit invers a la inèrcia general: l'augment poblacional dels poblets de l'interior. Un fenomen especialment sospitosos a les comarques castellonenques més despoblades, on fins i tot els socialistes han demanat que l'Institut Nacional d'Estadística (INE) i la Junta

Si voten en massa, poden inclinar les majories polítiques en un sentit o un altre

Electoral investiguin la legalitat de centenars d'empadronaments.

Els municipis que guanyen població a velocitat de creuer són de dos tipus: en els uns, el partit al poder –gairebé en tots els casos el PP– governa amb un escàs marge, i en els altres, on també governen els conservadors, hi ha previstos projectes que han generat un notable rebuig ciutadà.

Dins d'aquest segon grup hi ha els casos de la Salzedella (Baix Maestrat) i de Fanzara (Alt Millars), on la Generalitat Valenciana pensa implantar abocadors. Concretament, a la Salzedella, que amb prou feines arriba als 700 habitants, s'han empadronat, en els últims

dos mesos, més d'una trentena de persones, algunes de les quals han passat a tenir el seu domicili habitual en cases en ruïnes.

A Cabanes (Plana Alta), a tocar d'Orpesa, el Govern valencià avala un PAI que multiplicarà per més de 10 la població. Els dos mesos previs al tancament del cens han trasbalsat la vida a les llars de l'alcalde i dels regidors del PP: s'hi han empadronat més de 40 persones. PSPV-PSOE i EUPV amenacen la continuïtat dels conservadors en el poder.

Un cas semblant és el de Santa Magdalena de Polpís (Baix Maestrat), on més de 50 persones han passat a con-

viure, segons el cens, amb regidors del PP. O el de la Poble de Benifassà –229 electors al 2003–, que ha crescut en un 20%. O a Sant Rafel del Riu. O a Montanejos (Alt Millars) –que passa de 386 a 429 persones amb dret a vot–. O a la Vall d'Alba (Plana Alta), que l'octubre va rebre 48 nous veïns, per 39 al novembre i 38 al desembre. Dels pobles que aquests mesos reben gent de la ciutat, únicament a Argeleta (Alt Millars) no va ser el PP el partit més votat, ara fa quatre anys.

A les demarcacions de València i Alacant les sospites són molt menors. Al sud, al Baix Segura, sorprèn, però, l'augment poblacional de Rojales –hi governen els socialistes, però l'allau d'estrangers amenaça la seva supremacia, ja que els forans presenten enguany llista pròpia– i d'Albatera –al costat de la polèmica Oriola–, on el PSPV-PSOE també va ser, al 2003, la candidatura guanyadora.

Segons dades del Ministeri de l'Interior i per la via de la residència, 4.379 persones van adquirir la nacionalitat espanyola durant l'any 2006, al País

Mentre que a Espanya, els votants estrangers representen un 0,6% del cens, als Països Catalans sumen quasi un 1,6%

Valencià. La gran majoria d'ells són argentins, equatorians i colombians.

El cens d'autòctons a l'estranger. El cens municipal d'espanyols que viuen a l'estranger representa el 3,8% del total municipal. Un índex prou important. En canvi, als Països Catalans baixa a l'1,8%. La diferència s'explica per l'emigració espanyola cap a l'estranger, que és considerablement més important que la nostra. Es tracta de ciutadans amb dret a vot en totes les eleccions i no només –com els estrangers de la UE residents– a les municipals. Com que poden votar en les autonòmiques, que se celebren únicament al País Valencià i Balears, la comparació ha de deixar fora el cas del Principat.

A més, per avaluar l'impacte d'aquests votants s'ha de restar del cens total el nombre de residents estrangers que no poden votar en les autonòmiques. Així, trobem que mentre que a Espanya el pes dels cens de l'emigració és el de 3,9% sobre el conjunt autonòmic, a les Illes és únicament de l'1,4% i al País Valencià de l'1,5%.

Tot i la migradesa dels índexs, no convé menysprear el potencial d'aquest vot en el cas illenc. Perquè la llei electoral balear crea quatre circumscripcions molt petites, inclosa l'illa de Formentera, que tria un sol diputat, que sol tenir una importància decisiva perquè el PP tingui o no majoria absoluta. I en aquesta petita illa (vegeu el requadre del cas de Formentera), el vot dels emigrants a l'Argentina, o dels seus descendents amb dret de sufragi, ha estat motiu d'escàndol en el passat i per ventura podria ser important a les properes eleccions.

En resum, malgrat que el cens d'estrangers és encara percentualment molt baix, l'evolució demostra que cada cop són més els nostres conciutadans europeus que, tot i haver nascut en altres països, s'inscriuen per votar en les eleccions municipals dels Països Catalans.

I potser seran essencials per formar majories en alguns consistoris el proper 27 de maig.

*Xevi Camprubí
Víctor Maceda
Miquel Payeras*

Tots els partits dels Països Catalans estableixen estratègies per intentar fer-se amb el vot dels estrangers: tant dels europeus com dels extracomunitaris.

A la caça del vot estranger

Laugment dels estrangers al cens de les eleccions municipals, així com la presència d'immigrants de fora de la UE amb dret a vot tant als comicis locals a tots els Països Catalans com als autonòmics al País Valencià i a les Illes Balears ha despertat l'interès dels partits polítics. Són borses de vot de poca importància quantitativa, però comencen a ser un objectiu per assolir.

El cas balear. A les Illes no ha quallat mai un partit d'estrangers *ad hoc*. Hi hagué un intent, en la segona meitat dels anys noranta, quan un empresari

alemany resident a Mallorca –fabricant de salsitxes– promogué la creació del que mediàticament va ser batejat com el “partit dels alemanys”. Tanmateix, no arribà a concretar-se. Són els partits establerts i amb representació els que intenten connectar amb els votants estrangers. El PP manté una clara estratègia de penetració en aquests àmbits d'ençà fa bastant de temps. Per darrere, el PSOE i UM també ho intenten, amb sort diferent. I el Bloc, a molta distància dels altres, fa el que pot.

Els conservadors són els que més treballen la immigració. Iniciaren la tasca en anteriors legislatures. Entre 1995 i 1999 s'acostaren als residents europeus, que bàsicament estaven organitzats a través de Ciudadanos Europeos, una entitat que mantingué estretes relacions de col·laboració amb institucions governades pel PP. Però ha estat durant aquesta legislatura quan els conservadors han establert una estratègia a posta per obtenir tant el vot dels estrangers de la Unió Europea residents com el dels immigrants de països de fora de la Unió que tenen dret a sufragi. I també, no ho obli-

Nuevos Mallorquines
info@nuevosmallorquines.com PERIÓDICO GRATUITO Menorquines y Pitiusos
Publicat i distribuït per Gesta Gràfica S.L. - Aïta 3 - nº 52 - Palma de Mallorca, Abril de 2007

 <p>El gobierno central subvencionará a entidades que trabajan en la atención a inmigrantes Página 3</p>	 <p>Filasma celebró su 10º Aniversario y recibió un reconocimiento por sus proyectos solidarios en Filipinas Página 4</p>	 <p>Se crea la Casa de Bulgaria en Mallorca "Bazpu" que promocionará su lengua, cultura y danzas Página 14</p>
		